

Kitaabka Daanyeel - Boqol iyo Labaad

*Adeegsiga Saddex-geesoodka ah ee Rasuulka: Muujinta
Dhaqdhaqaaqyada Nebiyadeed*

Jeff Pippenger
2024-02-29

Adeegsiga saddex-geesoodka ah ee Eliiyah wuxuu khuseeyaa farriinta, rasuulka, iyo dhaqdhaqaaqa inta lagu jiro muddada xukunka fulinta ah ee Ilaah, kaas oo ka bilaabma sharciga Axadda ee Maraykanka kuna sii socda ilaa xidhitaanka wakhtiga nimcada. Xukunka fulinta ahi wuxuu ka sii darayaa xilli ay xukummada Ilaah ku qasan yihiin naxariis ilaa wakhtiga ay xukumradiisu ku daadanayaan iyada oo aan naxariis jirin toddobada belaayo ee ugu dambaysa.

Adeegsiga saddex-geesoodka ah ee rasuulka jidka u sii diyaariya Rasuulka Axdiga wuxuu khuseeyaa farriinta, rasuulka, iyo dhaqdhaqaaqa inta lagu jiro xilliga gabagabada xukunka baaritaanka ee Ilaah, kaas oo tilmaamaya xilliga shaabadaynta boqol iyo afartan iyo afar kun. Xilligaasina wuxuu ku dhammaadaa sharciga Axadda ee dhowaan imanaya ee Maraykanka, waana marka xukummada fulineed ee Ilaah bilaabmaan.

Yooxanaa Baabtiisaha ayaa jidka u sii diyaariyey Masiixa, Rasuulka Axdiga, si uu u adkeeyo axdiga sida ku qoran dhammaystirka Daanyeel cutubka sagaalaad, aayadda toddoba iyo labaatanaad. Isagoo sidaas samaynaya ayuu sidoo kale jidka ugu sii diyaariyey Masiixa inuu si kedis ah ugu yimaado macbudkiisa oo uu daahiro wiilashii Laawi, taas oo uu sameeyey bilowgii iyo dhammaadkii adeeggiisii saddexda sano iyo badhka ahaa. Nadiifinta macbudka muuqda waxay ahayd astaanta shaqadiisa uu ku nadiifinayo macbudka nafta ee kuwa lagu metelay wiilashii Laawi.

Shaqadiisii tooska ahaa ee nadiifinta macbudka wuxuu ahaa dhammaystiridda wax sii sheegid ah, oo markuu fuliyey hawsha ku qoran Yooxanaa cutubka labaad, aayadaha saddex iyo toban ilaa labaan iyo laba, Ruuxa Quduuska ah ayaa xertii ku hoggaamiyey inay xusuustaan qayb ka mid ah Axdigii Hore oo qayb ka ahayd hawshiisa daahirinta iyo sifaynta xertii, taas oo ahayd dhammaystirka Malaakii saddex.

Qoraalka Yooxanaa ku qoran, Masiixu wuxuu caddeeyey in marka macbudka jidhkiisa la dumiyo, uu saddex maalmood gudahood dib u taagi doono. Wadahadalkii lala yeeshay Yuhuuddii muranka badnaydna wuxuu intaas ku daray in dib-u-habayntii macbudka muuqda ee Herodos fuliyey, oo isla sannadkaas dhammaatay, ay qaadatay lix iyo afartan sannadood. Ciise wuxuu xertiisii ku daahirinayey tusaale ka mid ah xeerarka la xiriira ereyga nebiyadeed ee Ciise ku dhex aas-aasay Eraygiisa, isaga oo u maraya hawsha malaa'igaha, Ruuxa Quduuska ah, iyo nebiyada.

Wuxuu bixiyey tusaalaha nebiyadeed ee ah in kan muuqda uu matalo kan ruuxiga ah. Wuxuu dejiyey furaha nebiyadeed ee tirada “afar iyo afartan iyo lix,” isagoo astaan u ah macbudka. “Afar iyo afartan iyo lix” waxay ahayd tirada maalmaha uu Muuse buurta ku joogay isaga oo helaya tilmaamaha macbudka. “Afar iyo afartan iyo lix” waa tirada koromosoomyada ka kooban

macbudka aadanaha. “Afar iyo afartan iyo lix” waa tirada sannadaha (1798 ilaa 1844) ee ku dhammaaday soo celinta macbudkii ruuxiga ahaa oo ay hore u tuman jireen jaahilnimadu dabadeedna baabtiisnimada.

Nadiifintii labada macbud waxay xambaarsan yihiin astaanta ah in saddex maalmood ay u dhiganto lix iyo afartan sannadood. Waxay ka kooban tahay mabda’ a ah in kan suugaaneed uu matalo kan ruuxiga ah. Waxay matashay labadaba rumoobid iyo sii-sheegid wax sii sheegid. Labada nadiifin waxay matalaan run ay hal koox si khaldan u fahanto, halka koox kale loo muujiyo.

Labada nadiifin waxay tilmaamayaan muddo waqti ah oo kiniisadda Ilaah ay u xumaatay ilaa heer ay noqotay “qarni sino leh oo abeesooyin ah,” oo calaamo doonaya, iyadoo calaamadda si toos ah loogu sharxayo iyaga, waayo calaamadda keliya ee la siin doono waa calaamadda burburinta macbudka oo saddex maalmood gudahood dib loo taagayo.

Jiilalka abeesooyin yahow, sidee baad, idinkoo shar leh, wax wanaagsan ugu hadli kartaan? waayo, afku wuxuu ka hadlaa waxa qalbiga ka buuxa.... Markaas qaar culimmadii iyo Farrisiintii ka mid ah ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Macallimow, waxaannu doonaynaa inaannu calaamo kaa aragno. Laakiin isagu wuu u jawaabay oo ku yidhi, Jiil shar leh oo sinoole ah ayaa calaamo doondoona; oo calaamo lama siin doono, calaamadii nebi Yoonis mooyaane; waayo, sidii Yoonis uu saddex maalmood iyo saddex habeen ugu jiray caloosha nibiriga, sidaas oo kalena Wiilka Aadanahu wuxuu saddex maalmood iyo saddex habeen ku jiri doonaa uurka dhulka. Matayos 12:34, 38–40.

Dhammaan dhaqdhaqaaqyadan nebiyadeed waxaa lagu matalay dhammaan saddexda rumoobid ee Rasuulka Axdiga si kedis ah ugu imanaya macbudkiisa, sida uu ku sameeyey Yooxanaa cutubka labaad.

Iiddii Yuhuuddu way soo dhoweyd, Ciisena wuxuu u kacay Yerusaaalem. Markaasuu macbudka ka helay kuwii iibinayay dibi, ido, iyo qoolleyo, iyo kuwii lacagta sarifayay oo fadhiya. Oo markuu xadhko yaryar ka sameeyey karbaash, ayuu kulligood macbudka ka saaray, idihii iyo dibidiiba; oo lacagtii kuwii sarifayay ayuu daadiyey, miisaskiina wuu rogay. Oo kuwii qoolleyda iibinayay ayuu ku yidhi, Waxyaalahan halkan ka qaada; guriga Aabbahay ha ka dhigin guri ganacsi. Xertiisiina waxay xusuusteen in qoranayd, Qiirada gurigaagu way i gubtay. Markaasay Yuhuuddu u jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Calaamad nooc ee ah baad na tustaa, maadaama aad waxyaalahan samaynayso? Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Macbudkan dumiya, oo saddex maalmood gudahood ayaan mar kale kicin doonaa. Haddaba Yuhuuddu waxay yidhaahdeen, Lix iyo afartan sannadood ayaa macbudkan la dhisayay, adiguna ma saddex maalmood gudahood baad ku kicinaysaa? Laakiin isagu wuxuu ka hadlayay macbudka jidhkiisa. Sidaas daraaddeed markii uu kuwii dhintay ka soo sara kacay, xertiisii waxay xusuusteen inuu waxan ku yidhi; markaasay rumaysteen Qorniinka iyo eraygii Ciise yidhi. Yooxanaa 2:13–22.

Rasuulka Axdigu wuxuu ahaa inuu daahiriya, isla markaana nadiifiyo wiilasha Laawi sida “qalin” oo matala Erayga Ilaah, iyo “dahab,” oo matala rumaysadka. Rasuulka Axdigu wuxuu daahirin lahaa xertiisa isagoo kordhinaya “rumaysadkooda” ku saabsan “eraygiisa” nebinnimada leh. Eraygaas nebinnimada leh waxaa loo qorsheeyey inuu daahiriyo, hase ahaatee sidoo kalena

nadiifiyo. Eraygiisa nebinnimada leh had iyo goor wuxuu matalaa imtixaan, waana Eraygiisa nebinnimada leh dhexdiisa in wiilasha Laawi lagu nadiifiyo muddada uu si kedis ah ugu yimaado macbudkiisa.

“Fargeetadiisu gacantiisay ku jirtaa, oo wuxuu si buuxda u nadiifin doonaa meeshii uu hadhuudhka ku tumayay, saraggiisana wuxuu ku ururin doonaa bakhaaraka.’ Matayos 3:12. Tani waxay ahayd mid ka mid ah wakhtiyadii daahirinta. Erayada runta ah ayaa lagu kala saarayay buunshaha iyo saragga. Maxaa yeelay, waxay ahaayeen kuwo aad u kibir badan oo is-xaq yeelsiiya si ay canaan u aqbalaan, oo aad u jecel dunida si ay u aqbalaan nolol is-hoosaysiin leh, qaar badan ayaa Ciise ka jeestay. Qaar badanina weli waxay samaynayaan isla waxaas. Nafu ayaa maanta la tijaabiyaa sida xertiis loogu tijaabiyey sunagogga Kafarna’um. Marka runta qalbiga la gaadhsiiyo, waxay arkaan in noloshoodu aanay waafaqsanayn doonista Ilaah. Waxay arkaan baahida loo qabo isbeddel dhammaystiran oo naftooda ku dhaca; laakiin ma ay doonayaan inay qabtaan hawsha is-inkiraadda leh. Sidaas daraaddeed way cadhoodaan marka dembiyadooda la muujiyo. Way ka tagaan iyagoo xumaaday, sida xertii Ciise uga tagtay iyagoo gunuunacaya, ‘Hadalkanu waa adag yahay; bal yaa maqli kara?’” The Desire of Ages, 392.

“Naftii la imtixaamay” ee ku sugnaa “sunagogga Kafarna’um,” way diideen inay fahmaan in markii Masiixu u sheegay inay tahay inay cunaan jidhkiisa oo cabbaan dhiiggiisa, uu jidhkiisii dhabta ahaa u adeegsanayay gudbinta run ruuxi ah. Taasu waxay ahayd isla matalaaddii nebiyadeed ee uu ka sameeyey macbudka ee Yooxanaa cutubka labaad. Markii mabda’a ah in waxa suganu ka horreeyo oo uu matalo waxa ruuxiga ah loo aqoonsaday inuu yahay “hadal adag” oo aanay doonaynin inay “maqlaan,” way ka noqdeen oo mar dambe lama ay socon isaga. Taasu waxay ka dhacday Yooxanaa cutubka lixaad, aayadda lix iyo lixdan (666), taas oo matalaysa sharciga Axadda ee dhowaan imanaya, kaasu oo lagu sii astaystay Oktoobar 22, 1844, kaasi oo isna lagu sii astaystay iskutallaabta Kalvaari.

Wakhtigaas wixii ka dambeeyey xertiisii badan baa dib u noqday, oo mar dambe lama ay socon isaga. Yooxanaa 6:66.

Yooxanaa cutubka labaad, Ruuxa Quduuska ahi wuxuu maanka xertii u hoggaamiyey inay “xusuustaan” wax sii sheegidda sharraxaysa qiirada Ilaah, erayga “qiirada leh”na waa isla erayga “masayr leh” afafka Cibraaniga iyo Giriiggaba.

Waayo, qiirada ku saabsan gurigaaga ayaa i gubtay; oo cayda kuwii ku caayay adiga ayaa igu dhacday. Sabuuradii 69:9.

Qiirada Ilaah, taas oo ah masayrkiisa, waxay ka tarjumaysaa qayb ka mid ah dabeecadda Ilaah oo ah Ilaah masayr badan, kaas oo masayrkiisu ku muujiyo jiilka saddexaad iyo afraad kuwa isaga neceb dushooda. Yooxanaa cutubka labaad, Ruuxa Quduuska ahi wuxuu dhigayey in daahirinta uu fuliyo Rasuulka Axdiigu ay ka dhacdo jiilka afraad oo ugu dambeeya, in kastoo had iyo goor ay weli jiraan qaar ka mid ah jiilka saddexaad oo taagan marka koobka jiilka ugu dambeeya la buuxiyo. Jiilkaasu waa jiil sino badan oo jilbisyo ah.

Muuse wuxuu matalayay jiilkii afraad, oo markaas ayaa Muuse, intii lagu jiray lix iyo afartan maalmood, lagu siiyey tilmaamo ku saabsan sidii macbudka loo taagi lahaa. Maalmahaas ayuu helay sharciga, kaas oo amarka labaad ku caddeynaya in masayrka Ilaah lagu muujiyo jiilka saddexaad iyo jiilka afraad.

Oo wuxuu Abram ku yidhi, Hubaal ogow in farcankaagu uu ku ahaan doono shisheeye dal aan iyaga lahayn, oo ay u adeegi doonaan; oo iyaguna waxay dhibi doonaan afar boqol oo sannadood; Oo weliba quruuntaas ay u adeegi doonaan waan xukumi doonaa; dabadeedna waxay ku soo bixi doonaan maal badan. Adiguse nabad baad ugu tegi doontaa awowayaashaa; waxaana lagu aasi doonaa adigoo cimri wanaagsan gaboobay. Laakiinse qarniga afraad ayay halkan mar kale ku soo noqon doonaan, maxaa yeelay xumaanta reer Amor weli ma ay buuxsamin. Bilowgii 15:13–16.

Jiilkii ugu dambeeyey ee reer binu Israa’iiltii hore, waxaa la dhisay macbudkii kaniisadda Masiixiga, kaas oo Butros ugu yeedhay “guri ruuxi ah.” Intii taariikhdaas lagu jiray Ilaah laba jeer ayuu muujiyey masayrkiisa markii uu qiirotiisa ku nadiifiyey macbudka. Sannadkii 1844 Ilaah wuxuu kiciyey macbudkii ruuxiga ahaa ee Millerite-yada, mar kalena wuxuu ka gudbay dadkii hore loo doortay. Taariikhdaas dhexdeeda Rasuulkii Axdiga ayaa si kedis ah u yimid Oktoobar 22, 1844.

Muuqashadiisa waxaa loo sii diyaariyey adeegiddii William Miller. Markii Protestanka iyo Milleriyiintu ay ku soo dhowaadeen Oktoobar 22, 1844, laba dabaqadood ayaa la imtixamay. Imtixaankii Protestanka wuxuu yimid wakhtiga dhammaadka, markii malaa’igtii kowaad timid 1798. Ka dib markii farriintii loo dejiyey inay labadaba “daahiriso oo sifeeyso” wiilasha Laawi la habeeyey 1831, imtixaankii Protestanka wuxuu billowday markii farriintii malaa’igta kowaad lagu xoojiyey Agoosto 11, 1840. Abriil 19, 1844, Protestanku way ku guuldarraysteen imtixaanka, waxayna noqdeen gabdhaha Baabuloon.

Markaas ayaa malaa’igtii labaad timid, dabadeedna iimaankii Millerites waa la tijaabiyey, waxaana la sameeyey daahirinin iyo sifayn. Markii farriintii malaa’igta labaad lagu xoojiyey kulankii teendhada ee Exeter, laga bilaabo laba iyo tobnaadkii Agoosto ilaa toddoba iyo tobnaadkii, ayaa la dhammaystiray tijaabintii kala-soocidda Millerites-ka xigmadda leh iyo Millerites-ka nacasyada ah.

Farqiga u dhexeeya kuwii xigmadda lahaa iyo kuwii nacasyada ahaa wuxuu ahaa saliidda, taas oo ahayd farriintii nebinnimada ee Qayladii Saqda Dhexe. Markii malaa’igtii saddexaad ay timid Oktoobar 22, 1844, macbudka waa la dhisay (afartan iyo lix sannadood gudahood). Markaasaa Rasuulkii Axdiga si kedis ah ugu yimid macbudkiisa.

Imaatinka Masiixa oo ah Wadaadkeenna Sare uu ku imanayo meesha ugu quduusan, si loo nadiifiyo macbudka, sida lagu muujiyey Daanyeel 8:14; imaanshaha Wiilka Aadanaha ee u imanaya Kan Da’da weyn, sida lagu soo bandhigay Daanyeel 7:13; iyo imaanshaha Rabbiga ee macbudkiisa, sida uu Malakii u sii sheegay, dhammaantood waa sharaxaad ka bixinaya isla dhacdo keliya; tanuna sidoo kale waxaa lagu metelaa imaanshaha arooska ee arooska, sida Masiixu ugu sharraxay masaalka tobanka bikradood ee Matayos 25. Murankii Weynaa, 426.

Markaas ayay ahayd markii Rasuulkii Axdigu bilaabay shuqulkiisii nadiifinta iyo sifaynta xertii Millerite-ka, kuwaas oo Malaakii cutubka saddexaad lagu aqoonsaday inay yihiin wiilashii Laawi.

“Kuwo badan oo u baxay inay la kulmaan Arooska iyagoo hoos jooga farriimaha malaa’igta koowaad iyo tan labaad, ayaa diiday tan saddexaad, taas oo ah farriinta ugu dambaysa ee intixaanka ah ee dunida la siinayo; mowqif la mid ahna waa la qaadan doonaa marka baaqa ugu dambeeya la bixiyo.

“Faahfaahin kasta oo ka mid ah masalkan waa in si taxaddar leh loo daraaseeyaa. Innaga waxaa nalagu matalaa bikradaha xigmadda leh ama kuwa nacasyada ah.” Review and Herald, Oktoobar 31, 1899.

Markii farriintii malaa’igta kowaad la xoojiyey 11kii Agoosto, 1840, dad badan ayaa ku biiray dhaqdhaqaaqii Millerite-ka. Dabadeed 19kii Abriil, 1844, koox weyn ayaa ka baxday dhaqdhaqaaqaas. 22kii Oktoobar, 1844, aragtida caadiga ahi waxay tahay in ay jireen qiyaastii konton naf oo rumaysad ku galay Meesha Ugu Quduusan. Haddii la qaato in tiradu ahayd ku dhowaad konton naf oo markii hore raacay iftiinkii malaa’igta saddexaad, maxay ka dhigan tahay marka nala ogeysiyo in “badan” oo aqbalay fariimihii malaa’igta koowaad iyo tan labaad ay “diideen tan saddexaad, oo ah farriintii ugu dambaysay ee intixaanka”?

Rasuulkii Axdiga ayaa si kedis ah u yimid macbudkiisii, oo iftiinka meesha quduuska ah ee jannada ku taal iyo farriintii malaa’igta saddexaad ayuu u furay kontonkii ku sii socday waayo-aragnimada malaa’igta saddexaad, hase yeeshee markii hore way kala firdheen. Niyad-jabkoodii markaas wuxuu ka weynaa niyad-jabkii hore, in kastoo Walaashii White ay nagu wargelisay in niyad-jabkoodu aanu la ekaan kii xertii ka dib iskutallaabta.

Labada taariikhood ee isbarbar socda, Masiixu wuxuu kuwii niyad jabay u furay Eraygiisa nebiyadeed, oo sannadkii 1850, Walaasha White waxay sheegaysaa in loo muujiyey in Rabbigu markaas mar kale gacantiisa u fidinayay si uu dadkiisa isugu soo ururiyo.

“Sebtembar 23-keedii, [1850] Rabbigu wuxuu i tusay in uu gacantiisa mar labaad u fidiyey inuu soo celiyo kuwa hadhay oo dadkiisa ah, iyo in dadaallada la labanlaabo wakhtigan ururinta. Wakhtigii kala firdhinta Israa’iil waa la garaacay oo la kala jeexjeexay; laakiin imminka wakhtigan ururinta Ilaah wuxuu bogsii doonaa oo duubi doonaa dadkiisa. Wakhtigii kala firdhinta, dadaalladii loo sameeyey in runta la faafiyo wax yar mooyaane saamayn ma lahayn, wax yar ama waxba ma ay hirgelin; laakiin wakhtigan ururinta, marka Ilaah gacantiisa u dhigay inuu dadkiisa soo ururiyo, dadaallada lagu faafinayo runta waxay yeelan doonaan saamayntii loogu talagalay. Dhammaan waa inay ku midoobaan oo ay hawsha ku kululadaan. Waxaan arkay inay ceeb tahay in qof uun u tixraaco wakhtigii kala firdhinta tusaalooyin nagu hago imminka wakhtigan ururinta; waayo haddii Ilaah aanu hadda noogu samayn wax ka badan intuu markaas sameeyey, Israa’iil weligeed lama soo ururin lahayn. Waxaa lagama maarmaan u ah in runta lagu daabaco warqad, sida loogu wacdiyo oo kale.” Review and Herald, Noofambar 1, 1850.

Iskutallaabta agteedii xertii way kala firdhadeen, taariikhdaas gudaheedna, saddex maalmood dabadeed ayuu bilaabay inuu soo ururiyo xertiisii kala firdhanayd. Qiyaastii saddex sano ka dib

dhammaadkii 1844, Masiixu wuxuu bilaabay inuu soo ururiyo adhigiisii kala firdhanaa. Taariikhdaas gudaheeda wuxuu dadkiisii ku hoggaamiyey inay bilaabaan hawsha daabacaadda oo ay daabacaan tii labaad ee labada loox ee Xabaquuq, taas oo la diyaariyey dhammaadkii 1850, dabadeedna waxaa la bilaabay in lagu iibiyo Review and Herald bishii Janaayo 1851.

Shaxdii 1843 waxay ahayd matalaaddii muuqaalka ahayd ee farriintii nadiifisay macbudka, taas oo lagu taagay taariikhdii farriimaha malaa'igta koowaad iyo tan labaad. Markii malaa'igta saddexaad timid, Ilaah wuxuu qasdiyey inuu hawshiisa dhammeeyo oo dadkiisa guriga geeyo, laakiinse way caasiyoobeen sida reer binu Israa'iilkii hore u caasiyoobeen, markaasaa Israa'iilkii hore iyo Israa'iilka casriga ahi labadaba loo xukumay inay cidlada ku warwareegaan. Haddii Adventist-kii markii hore aqbalay iftiinka malaa'igta saddexaad ay rumaysad ku sii socdeen, iyagoo sida matalaaddii muuqaalka ahayd ee farriintooda oo ahayd shaxdii 1850, waxay soo dedejin kari lahaayeen imaatinka labaad ee Ciise oo guriga tegi lahaayeen. Laakiin waxaa loo qaddaray inay ku celiyaan taariikhdii Yashuuca iyo Kaaleeb, iyo tobankii basaasiin ee aan aaminka ahayn.

“Haddii Adventistayaashu, niyad-jabkii weynaa ee 1844 ka dib, ay rumaysadkooda ku adkaysan lahaayeen oo ay si midaysan ugu sii socon lahaayeen hanuunka furnaa ee Ilaah, iyagoo aqbalaya farriintii malaa'igta saddexaad oo ku dhawaaqaya dunida iyada oo lagu jiro xoogga Ruuxa Quduuska ah, waxay arki lahaayeen badbaadinta Ilaah; Rabbigu si xoog leh ayuu ula shaqayn lahaa dadaalladooda; hawshuna way dhammaystirmi lahayd, Masiixuna mar hore ayuu iman lahaa si uu dadkiisa ugu qaato abaalgudkooda. Laakiin muddadii shakiga iyo hubanti-la'aanta ee ka dambaysay niyad-jabkaas, qaar badan oo ka mid ah rumaystayaashii advent-ka ayaa ka tegey rumaysadkoodii.... Sidaas daraaddeed hawshii waa la carqaladeeyey, duniduna gudcur bay ku hadhay. Haddii dhammaan jidhka Adventistku ku midoobi lahaa amarrada Ilaah iyo rumaysadka Ciise, sidee bay taariikhdeenna u ahaan lahayd mid aad uga duwan!” Evangelism, 695.

Yooxanaa Baabtiisaha iyo William Miller waxay jidka u sii hagaajiyeen Masiixa si uu si kedis ah u yimaado oo u daahiriya dad qaadi lahaa farriinta badbaadada, iyagoo ku jira xoogga Ruuxa Quduuska ah, ilaa dunida oo dhan. Xertii Masiixu waxay gutaan hawshoodii loo igmaday, laakiin bilowgii Adventism-ku sidaas ma yeelin. Markii la gaadhay 1856 waxay ku dhaceen xaaladdii La'odikiya, waxay diideen iftiinkii sii kordhay ee “toddobada wakhti,” waxaana 1863 ay bilaabeen hannaan fallaagonimo sii xumaanaysa oo socday ilaa xeerka Axadda ee dhowaan imanaya. Fallaagadii 1863 waxaa astaan u ahayd fallaagadii tobankii basaasiin. Dhammaadkii afartankii sannadood ee warwareegii cidlada, reer binu Israa'iilkii hore waxaa dib loogu soo celiyey isla imtixaankii, sidaas awgeedna waxay bixiyeen tusaale muujinaya in Israa'iilka casriga ah dib loogu soo celinayo imtixaankii bilowga.

Kacdoonkii tobanka basaasiin ee Kaadesh ka dhacay, ayaa haddana lagu celiyey Kaadesh afartan sannadood ka dib. Kacdoonkii tobanka basaasiin ee sababay afartankii sannadood ee ku warwareegidda cidlada, kaas oo matala kacdoonkii 1863, markaas oo Israa'iilka casriga ahi ay keeneen ku warwareegiddoodii ay ku galeen cidlada La'odikiya. Dhammaadkii afartanka sannadood Israa'iiltii qadiimiga ahayd mar kale ayaa la geeyey Kaadesh, sidaas darteedna waxay caddaynaysaa in imtixaankii sifeeyey Adfentism-kii Millerite ee kacdoonkii 1863, la soo celin

doono marka Rasuulka Axdigu mar kale si lama filaan ah ugu yimaado macbudkiisa mar kale.

Waxaan daraasaddan ku sii wadi doonnaa maqaalka xiga.

Qabsashadii Gilecaad iyo Baashaan waxaa ku jiray kuwo badan oo dib u xusuustay dhacdooyinkii ku dhowaad afartan sannadood ka hor Kaadeesh ku xukumay reer binu Israa'iil warwareeggii dheeraa ee cidlada. Waxay arkeen in warbixintii basaasiintu ka keeneen Dhulkii Ballanqaadka ahayd, dhinacyo badan, mid sax ah. Magaalooyinku waxay ahaayeen kuwo derbiyo leh oo aad u waaweyn, waxaana degganaa dad waaweyn oo xoog badan, kuwaas oo marka lala barbardhigo Cibraaniyiintu ahaayeen uun dad aad u yaryar. Laakiin hadda waxay garan kareen in qaladkii dhimashada lahaa ee awoyayaashood uu ahaa kalsooni-darradii ay ka muujiyeen xoogga Ilaah. Taas oo keliya ayaa ka hor istaagtay inay isla markiiba galaan dalkaas wanaagsan.

“Markii ay markii ugu horraysay isu diyaarinayeen inay galaan Kancaan, hawshaasi waxay lahayd dhib aad uga yar tan hadda taagan. Ilaah wuxuu dadkiisa u ballanqaaday in haddii ay codkiisa addeecaan, uu hortoda tegi doono oo uu u dagaallami doono; weliba wuxuu diri lahaa xoon si ay u cayriyaan dadka dalka deggan. Cabsi quruumaha haysa weli si guud looma kicin, diyaargarow yarna ayaa loo sameeyey in laga hortago horusocodkooda. Laakiin markii Rabbigu hadda ku amray Israa'iil inay hore u socdaan, waa inay ku siqaan cadow feejigan oo xoog badan, oo ay la diriraan ciidammo waaweyn oo si wanaagsan loo tababaray kuwaas oo isu diyaarinayey inay ka hor istaagaan soo dhowaanshahooda.”

“Tartan ay la galeen Cooj iyo Siixon, dadka waxaa la keenay isla imtixaankii ay aabbayaashood si cad ugu guuldarraysteen. Laakiin imtixaanku hadda aad buu uga sii adkaa markii Ilaah ku amray reer binu Israa'iil inay hore u socdaan. Caqabadaha jidkooda yaallay aad bay u sii bateen tan iyo markii ay diideen inay hore u dhaqaaqaan markii loogu yeedhay inay sidaas ku sameeyaan magaca Rabbiga. Sidaas oo kale ayuu Ilaah weli dadkiisa u imtixaanaa. Oo haddii ay ku guuldarraystaan inay u adkaystaan imtixaanka, mar kale ayuu ku soo celiyaa isla meeshii, markaasna imtixaanka labaad wuxuu u imanayaa si ka dhow, oo wuxuu ka sii adkaanayaa kii ka horreeyey. Tani way sii socotaa ilaa ay imtixaanka qaadaan; ama, haddii ay weli fallaagoobaan, Ilaah wuxuu ka qaadaa iftiinkiisa oo wuxuu kaga tagaa gudcur.” Patriarchs and Prophets, 436, 437.